

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/23/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1619202476
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1619202476.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti: C. B., nar. XX.XX.XXXX a J. B., nar. XX.XX.XXXX, obe štátna príslušnosť SR, deti bytom ako matka, deti rodičov: matka - C. B., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť SR, bytom W., W. ul. č. XXX/XX, zastúpenej advokátkou JUDr. Ľubicou Sopkovou, AK so sídlom Malacky, Pribinova ul. č. 3 a otec Q. B., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť SR, trvale bytom T., R. nám. č. XXXX/X, t. č. bytom U., T. č. XX, o zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Malacky, zo dňa 21.10.2021, č.k. 8P/241/2019-257, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. V napadnutom rozsudku, súd prvej inštancie zvýšil výživné pre maloletú C. B., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 105 eur mesačne na sumu 140 eur mesačne, počnúc 01.09.2019 a následne od 01.09.2021 na sumu 180 eur mesačne a pre maloletého J. B., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 95 eur mesačne na sumu 120 eur mesačne počnúc 01.09.2019, ktoré sumy uložil otcovi povinnosť zasielať k rukám matky vždy, do 15. dňa v mesiaci vopred, zročné výživné pre maloletú C. za obdobie od 01.09.2019 do 21.10.2021 vo výške 990 eur a pre maloletého J. za obdobie od 01.09.2019 do 21.10.2021 vo výške 650 eur uložil otcovi uhradiť k rukám matky do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, vo zvyšku návrh matky zamietol, deklaroval zmenu rozsudku Okresného súdu Malacky, č.k. 8P/406/2014 - 96, zo dňa 01.03.2016, v časti výroku o výživnom pre maloleté deti a napokon rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 62 ods.1,2,4,5, § 65 ods.1, § 75 ods.1, § 77 ods.1, § 78 ods.1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o rodine“), § 217 ods. 1,2, § 231 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“), § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“) a vecne tým, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca na maloleté deti upravená rozsudkom Okresného súdu Malacky, zo dňa 01.03.2016, č.k. 8P/406/2014-96, (právoplatným dňa 31.03.2016), v ktorom konajúci súd schválil rodičovskú dohodu, ktorou sa otec počnúc 01.10.2014, zaviazal prispievať na výživu maloletej C. výživným vo výške 105 eur mesačne a na výživu maloletého J. výživným vo výške 95 eur mesačne (v čase rozhodnutia mala maloletá C. 9 rokov, navštevovala 4. ročník Základnej školy vo Vysokej pri Morave, maloletý J. mal 7 rokov, navštevoval prvý ročník Základnej školy vo Vysokej pri Morave, obe deti boli zdravé, matka bola zamestnaná v spoločnosti Jellou, s.r.o., s mesačným

príjmom cca 480 eur netto, otec bol rozvedený, žil v spoločnej domácnosti so svojou družkou A. H., nar. XX.XX.XXXX a ich spoločnou dcérou J. B., nar. XX.XX.XXXX, partnerka otca bola na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok a rodinné prídavky na maloleté dieťa, otec pracoval ako živnostník v predmete podnikania: vnútroštátna taxislužba, za rok 2013 vykázal zisk 2 708,17 eur, za rok 2014 stratu z podnikania 116,12 eur). Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že matka je naďalej rozvedená, spolu s oboma deťmi žijú v trojizbovom byte v osobnom vlastníctve matky, matka je vlastníčkou motorového vozidla zn. Škoda Rapid (r.v. 2016), v spoločnosti Jellou s.r.o. mala v roku 2018 priemerný mesačný vymeriavací základ vo výške 1 328 eur a v roku 2019 vo výške 1 538 eur, v mesiacoch júl - december 2019 bola matka na základe dohody o pracovnej činnosti zamestnaná v spoločnosti Tatra banka, a.s. s priemerným vymeriavacím základom vo výške 11,46 eur, od januára 2020 do júna 2021 bola matka zamestnaná v spoločnosti Tatra banka, a.s. v roku 2020 s priemerným mesačným vymeriavacím základom vo výške 1 387 eur, za obdobie mesiacov január - jún 2021 s priemerným mesačným vymeriavacím základom vo výške 779,22 eur, od augusta 2021 je matka zamestnaná v spoločnosti HRC Slovakia s.r.o. s mesačným príjmom vo výške 950 eur, matka je zdravá, okrem vyživovacej povinnosti k maloletej C. a k maloletému J. nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Otec je naďalej rozvedený, žije v spoločnej domácnosti so svojou družkou A. H., nar. XX.XX.XXXX a maloletou J. B. v rodinnom dome vo vlastníctve jeho matky, otcovi vzniklo dňom 27.06.2003 živnostenské oprávnenie v predmete podnikania vnútroštátna taxislužba, dňom 03.12.2013 mu toto živnostenské oprávnenie zaniklo; dňom 01.04.2016 mu vzniklo živnostenské oprávnenie v predmete podnikania - kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (malooobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod), podľa daňových priznaní otec za rok 2018 vykázal zisk z podnikania 1 262,15 eur (príjmy 5 065,50 eur, výdavky 3 803,35 eur), za rok 2019 zisk z podnikania 1 437,10 eur (príjmy 5 588,80 eur, výdavky 4 151,70 eur), za rok 2020 zisk z podnikania 784,01 eur (príjmy 4 077 eur, výdavky 3 292,99 eur), na základe Dohody č. 20/19/54E/1616 o poskytnutí finančného príspevku v rámci projektu „Prvá pomoc“ poberal finančný príspevok v mesiaci marec 2020 vo výške 105 eur, v mesiaci apríl 2020 vo výške 210 eur, v mesiaci máj 2020 vo výške 210 eur, v mesiaci október 2020 vo výške 315 eur, v mesiaci november 2020 vo výške 315 eur, v mesiaci december 2020 vo výške 315 eur, v mesiaci január 2021 vo výške 315 eur, v mesiaci február 2021 vo výške 360 eur, v mesiaci marec 2021 vo výške 360 eur a v mesiaci apríl 2021 vo výške 360 eur. Otec t. č. živnostenskú činnosť nevykonáva, podľa jeho vyjadrení je doma kvôli narazenému rebbru, nemocenskú dávku nepoberá vzhľadom k tomu, že neplatil odvody do sociálnej poisťovne, bol mu diagnostikovaný diabetes mellitus druhého typu, partnerka otca je t. č. nezamestnaná, do júla 2019 bola na predĺženej rodičovskej dovolenke s maloletou J., rozhodnutím Úradu, práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava na základe posudku č. 2019/137578, zo dňa 13.02.2019 jej bol priznaný rodičovský príspevok na maloletú J. v sume 214,70 eur mesačne od 01.10.2018 do 31.12.2018 a od 01.01.2019 v sume 220,70 eur do 6 - ich rokov veku maloletej. Maloletá C. navštevuje v súčasnosti prvý ročník Spojenej školy - Strednej odbornej školy agrotechnickej J. A. Gagarina, so sídlom Bernolákovo, Svätoplukova ul. č. 38, poplatky spojené so štúdiom na strednej škole predstavujú: ZRPŠ vo výške 40 eur ročne, poplatok za stravné - 4,99 eur/deň, poplatok za internát 50 eur mesačne, poplatok za pracovný odev 30 eur ročne, poplatok za učebnice na anglický a nemecký jazyk vo výške 50 eur, poplatok za ISIC kartu vo výške 20 eur a poplatok za školský čip vo výške 5 eur, maloletá C. je sledovaná v dermatovenerologickej ambulancii pre liečbu atopického ekzému. Maloletý J. navštevuje v súčasnosti 7. ročník Základnej školy v Zohore, stravuje sa v školskom zariadení, má diagnostikovanú histamínovú intoleranciu, je sledovaný v neurologickej a gastroenterologickej ambulancii, platené záujmové krúžky ani doučovania nenavštevuje. Otec sa s deťmi nestretáva, okrem súdom určeného výživného im ničím iným neprispieva, k sviatkom im prispieva matka otca (stará matka maloletých detí).

3. Na základe vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia súd prvej inštancie dospel k záveru o čiastočnej dôvodnosti návrhu matky konštatujúc, že za obdobie ostatných piatich rokov došlo k podstatnej zmene pomerov najmä u maloletých detí, maloletá C. nastúpila na druhý stupeň základnej školy a od 01.09.2021 je študentkou strednej školy, maloletý Samuel nastúpil na druhý stupeň základnej školy, na jeho strane došlo k zhoršeniu zdravotného stavu, bola mu diagnostikovaná histamínová intolerancia, musí dodržiavať diétu. Zároveň sa náklady detí zvýšili primerane veku (plynutiu času) - C. má 15 rokov, J. má 12 rokov, ich potreby sú teda neporovnateľne väčšie, ako boli v čase poslednej úpravy výšky výživného, maloletá C. študuje na strednej škole vzdialenej od bydliska a býva na internáte. Zmenu pomerov súd prvej inštancie konštatoval aj u oboch rodičov - matke sa zvýšili náklady, zaobstarala pre seba a deti byt zaťažený hypotékou, ktorú v súčasnosti spláca, matka zmenila zamestnanie a zvýšil sa jej príjem. U otca zmena pomerov nastala v zmene zdravotného stavu (diagnostikovaný diabetes

mellitus druhého typu), otec aj naďalej vykonáva živnostenskú činnosť a dosahuje minimálne príjmy, partnerka otca bola na predĺženej rodičovskej dovolenke s maloletou J. do júla 2019, od toho času je nezamestnaná, bez akéhokoľvek oficiálneho príjmu. Súd prvej inštancie uviedol, že otec svoje vyjadrenie k návrhu matky na zvýšenie výživného podopiera rovnakými dôvodmi, ktoré uvádzal vo svojom vyjadrení k návrhu matky na zvýšenie výživného zo dňa 15.12.2014, teda že jeho príjem nie je dostatočný na zvýšenie výživného a skutočnosťou, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej J. a tým, že si nemôže nájsť zamestnanie v okolí svojho bydliska vzhľadom k tomu, že zamestnávateľia v tejto oblasti vyžadujú znalosť maďarského jazyku a výučný list. Poukazujúc na skutočnosť, že doposiaľ určené výživné je v súčasnej dobe nedostatočné na pokrytie čo i len základných potrieb maloletých detí (výživné vo výške 105 eur a 95 eur nepostačuje ani len na zabezpečenie stravy detí na mesiac) a na správanie sa otca k svojej vyživovacej povinnosti k deťom (ľahostajné a účelové, otec v podstate prenechal celú starostlivosť o obe deti výlučne na matke) konajúci súd poukázal na rozdielny prístup rodičov k výchove a výžive detí a k zodpovednosti za ne - zatiaľ čo matka zmenila zamestnanie tak, aby dosahovala väčší príjem, otec naopak naďalej vykonáva živnostenskú (koncesnú) činnosť - vodič taxislužby, a to aj napriek tomu, že už v čase posledného rozhodovania o výživnom pre maloleté deti dosahoval podľa jeho daňových priznaní stratu, resp. minimálny príjem. Otec žiadnym spôsobom nepreukázal, že by si zamestnania hľadal (z pracovných ponúk zverejnených na webovom portáli profesia.sk mal súd za preukázané, že aj v obvode bydliska otca sa nachádzajú pracovné ponuky nevyžadujúce kvalifikáciu v tom-ktorom odbore, kde postačuje iba základné vzdelanie, požadujúce znalosť iba slovenského jazyka), rovnako partnerka otca je od júla 2019 nezamestnaná (v konaní nebola preukázaná zmena jej pracovnej schopnosti), otec s partnerkou sa spoliehajú, že im pomôžu rodičia partnerky, alebo jeho matka, žiadnym spôsobom nepreukázali nemožnosť sa zamestnať, toto zostalo iba v rovine tvrdení otca. V uvedenom kontexte sa konanie otca sudu javilo ako účelové, aby sa vyhol plateniu vyššieho výživného. K tvrdeniam otca, že výživné, ktoré platí v súčasnosti je dostačujúce na pokrytie potrieb detí, pretože matka poberá dávky štátu (prídavky na deti a daňový bonus) a aj sama je povinná poskytovať deťom rovnaké výživné ako otec konajúci súd konštatoval, že výživné od otca nepostačuje ani na pokrytie nákladov na bežnú stravu maloletých detí, dávky štátu nepostačujú na pokrytie školských výdavkov maloletých detí a všetko ostatné tak musí pokrývať matka detí zo svojich zdrojov (náklady na bývanie detí, ich hygienu, oblečenie, záujmy, aktivity...). Zohľadňujúc uvedené súd prvej inštancie pri určení výšky výživného vychádzal nie zo skutočného príjmu otca, ale z príjmu, ktorý by otec mohol pri svojom vzdelaní dosahovať - z inzerovaných voľných miest v mieste bydliska otca resp. v jeho okolí vyplýva, že v danom obore je možné dosiahnuť príjem na úrovni cca 800 -1 000 eur mesačne, otec je v produktívnom veku a jeho zdravotný problém nie je takého charakteru, že by mu neumožňoval zamestnať sa. Súd prvej inštancie zároveň zohľadnil skutočnosť, že matka poberá rodinné prídavky na maloleté deti ako aj daňový bonus, že matka sa na starostlivosti o deti už nepodieľa výlučne fyzickou osobnou starostlivosťou a zároveň aj deti sú už povinné (resp. by mali sa podieľať aspoň osobnou prácou na drobnej starostlivosti o domácnosť), avšak zohľadnil aj skutočnosť, že matka si túto svoju povinnosť plní čiastočne zabezpečením bývania pre deti.

4. Po vyhodnotení dôkazov jednotlivo, ako i vo ich vzájomných súvislostiach súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok maloletej C. na zvýšenie výživného má dostatočne preukázaný vykonaným dokazovaním, pričom sa nejedná iba o zmenu vo forme nástupu C. na druhý stupeň základnej školy a medzičasom na strednú školu, ale najmä o celkovú vývojovú zmenu dieťaťa - C. je staršia, rastie, jej potreby sú v súčasnosti vzhľadom na jej vek vyššie, zvýšili sa náklady na jej ošatenie, stravu a hygienu, v súvislosti so svojím štúdiom býva na internáte. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu C. sumou 140 eur mesačne počnúc 01.09.2019 (nástup do nového ročníka základnej školy, s ktorým nástupom sa prirodzene spájajú zvýšené výdavky) a odo dňa 01.09.2021 (od nástupu C. na strednú školu) toto výživné zvýšil na sumu 180 eur mesačne. Pokiaľ ide o maloletého C., mal za nepochybné, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k podstatnej zmene okolností, ktoré zakladajú nárok na zvýšenie vyživovacej povinnosti, pričom sa nejedná iba o zmenu vo forme nástupu J. na druhý stupeň základnej školy, ale najmä o celkovú vývojovú zmenu dieťaťa, zdravotný stav - J. je starší, rastie, jeho potreby sú v súčasnosti vzhľadom na jeho vek vyššie, zvýšili sa náklady na jej ošatenie, stravu a hygienu. Vzhľadom na uvedené otca zaviazal povinnosťou prispievať sumou 120 eur mesačne počnúc 01.09.2019 (teda od nástupu maloletého J. na druhý stupeň základnej školy). Vo zvyšku návrh matky zamietol, zohľadniac príjem matky a skutočnosť, že otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej J. B. a mierne zhoršený zdravotný stav. Vzhľadom k dobe a výške určeného výživného súd prvej inštancie stanovil aj výšku zročného výživného pre maloletú C. vo výške 990 eur a pre maloletého J. vo výške 650 eur, ktoré uložil otcovi zaplatiť podľa § 232 ods.2,3

C.s.p. do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia konštatujú, že otec o možnosť splácania zročného výživného v splátkach nepožiadaval a ani súd vzhľadom na doterajšie správanie sa otca k deťom a vo vzťahu k podanému návrhu matky nezistil žiadne skutočnosti odôvodňujúce povolenie splátok (otec od počiatku popieral nárok detí na zvýšenie výživného, ani len nepočítal s tým, že by súd výživné zvýšil a to aj napriek dobe, ktorá ubehla od posledného určenia výživného), otec mohol predpokladať, že k určitému zvýšeniu výživného pre deti dôjde a mohol si časť svojho príjmu odkladať.

5. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí navrhujúc, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a návrh matky v celosti zamietol. V odvolaní uviedol, že aj keď maloleté deti nastúpili na prvý stupeň základnej školy, len samotná táto skutočnosť nemôže mať za následok zvýšenie výživného a nástup do školy sám osebe neznamená, že sa pomery na strane maloletých detí zmenili podstatným spôsobom. Pritom práve zmena pomerov, ktorá musí byť preukázaná ako podstatná, je podkladom pre zmenu rozhodnutia o výživnom podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Matkou tvrdenú zmenu pomerov otec označil za nedokázanú, pričom vzhľadom na krátkosť času od poslednej úpravy výživného je pri takmer rovnakom skutkovom stave vylúčené, aby došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletých. Naopak, od poslednej úpravy výživného sa podstatným spôsobom zmenili pomery na strane otca, ktorému pribudla vyživovacia povinnosť na maloletú J. , nar. XX.XX.XXXX a otcov zdravotný stav je zmenený (diagnoza diabetes), ktorý mu neumožňuje plnohodnotne pracovať a vyžaduje dlhodobú liečbu a začleňovanie sa do sociálneho a pracovného života. Maloletá J. je žiačkou 1. triedy Základnej školy v Dunajskej Strede, má zhoršený zdravotný stav, v čoho dôsledku bola partnerka otca na predĺženej rodičovskej dovolenke, partnerka je vyučená cukrárka a t.č. je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce a okrem rodinných prídavkov nepoberá žiadne štátne sociálne dávky. Otec uviedol, že je držiteľom živnostenského oprávnenia, je vlastníkom motorového vozidla značky Škoda Octavia, r.v. 2012, toho času poberá príspevok podľa predloženej dohody o poskytnutí finančného príspevku uzavretej S Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, taxislužbu nevykonáva, má základné vzdelanie, pričom ak si hľadal zamestnanie v mieste bydliska alebo okolí, je od neho vyžadovaná znalosť maďarského jazyka. Otec konštatoval, že považuje odôvodnenie súdu za nedostatočné, neúplné a nezákonné a za predčasné. Ohradil sa voči tvrdeniu konajúceho súdu o tom, že využíva a zneužíva súčasnú situáciu v súvislosti so šírením nákazy Covid 19.

6. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne potvrdiť, označila ho za správne, a to po stránke formálnej i materiálnej. Súd sa podľa názoru matky s prejednávanou vecou riadne oboznámil a dôsledne vysporiadal, vykonal dostatočné dokazovanie, a to i nad nevyhnutný rozsah, pričom zohľadnil všetky skutočnosti, ktoré v priebehu konania vyšli najavo a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Odvolanie otca nie je vecne odôvodnené a nepredkladá žiadne také skutočnosti či dôkazy, s ktorými by sa už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku nevysporiadal. Matka uviedla, že otec v konaní na prvom stupni a ani v odvolaní nepredložil žiadne dôkazy a ani nepreukázal žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali akékoľvek iné rozhodnutie súdu vo veci samej, v odvolaní len zopakoval svoje predchádzajúce tvrdenia, ktoré navyše nevychádzajú z objektívnej skutočnosti, sú zavádzajúce, až klamlivé, viaceré jeho tvrdenia v odvolaní si pritom vzájomne odporujú (napr. na strane 2 odvolania tvrdí, že zmena pomerov na strane maloletých detí nastala ich nástupom na prvý stupeň základnej školy, zatiaľ čo v ďalšom texte už správne uvádza, že v čase predchádzajúceho rozhodnutia deti už navštevovali prvý stupeň základnej školy). Pokiaľ otec namieta, že mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletej J. B., táto povinnosť otca existovala už v čase predchádzajúceho rozhodovania o zvýšení výživného v roku 2016. Matka poukázala napokon na to, že výživa maloletých je prvoradou povinnosťou rodiča a výživné má vždy prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami povinného rodiča. Matka dlhodobo, a to najmenej od rozvodu rodičov v roku 2011 uprednostňuje potreby detí pred svojimi vlastnými potrebami, častokrát si nekúpi to čo by naozaj potrebovala, len aby niečo nechýbalo deťom. Otec sa nikdy nezaujímal z čoho matka zaplatí všetky potrebné veci pre deti, prípadne splátku hypotéky alebo poplatky v škole. Pokiaľ otec tvrdí, že súd o zvýšení výživného rozhodoval pred tromi rokmi, toto tvrdenie otca sa opätovne nezakladá na pravde, keďže posledné rozhodnutie súdu o zvýšení výživného pre maloleté deti je z 01.03.2016, čo je bežná 6 rokov.

7. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu otca navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne potvrdiť poukazujúc na to, že na strane maloletých detí prišlo niekoľkokrát k zmene pomerov, ktoré odôvodňujú zvýšenie vyživovacej povinnosti na maloleté deti.

8. Odvolací súd preskúmal vec v ktorej nie je viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi podľa § 65 a § 66 C.m.p. , bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1, § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 C.s.p. , s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

9. Ako prvoradá konštatuje, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré je z úradnej povinnosti povinný prihliadať (§ 2 ods.1 C.s.p., § 380 ods. 2 C.s.p.).

10. Za nedôvodné posúdil námietky otca o nie dostatočnom a nepresvedčivom odôvodnení rozhodnutia. Po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie obsahuje všetky zákonné náležitosti predpísané v ust. § 220 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 2 pods.1 C.m.p. , konajúci súd v ňom uviedol, čoho sa matka návrhom na zvýšenie výživného domáhala, akými skutočnosťami ho odôvodnila, ako sa k návrhu vyjadril otec a kolízny opatrovník, aké skutočnosti zistil vykonaným dokazovaním, a následne po uvedení na vec sa vzťahujúcich zákonných ustanovení, dostatočne, jasne a zrozumiteľne v ods. 35 - 45 jasne a výstižne vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia účastníkov konania a akými úvahami sa riadil pri prijatej úvahe, premietnutej vo výrokovvej časti rozhodnutia.

11. S prihliadnutím na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav sa odvolací súd v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.) s dôvodmi týkajúcimi sa rozsudku prvoinštančného súdu, v ktorom súd prvej inštancie dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti B., C., nar. XX.XX.XXXX a J., nar. XX.XX.XXXX podstatný význam, pričom sa v rozhodnutí vypořiadal i s podstatnými vyjadreniami oboch rodičov prednesenými v konaní na súde prvej inštancie (§ 387 ods.2,3 C.s.p.). Keďže v takomto prípade nie je potrebné dôvody už vyslovené opakovať, v ďalšom na ne poukazuje a vyjadruje sa len k odvolacím námietkam odvolateľa.

12. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

14. Podľa § 121 C.m.p. rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

15. Vychádzajúc z hore citovaných zákonných ustanovení odvolací súd zdôrazňuje, že dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Za zmenu pomerov treba považovať podstatnú zmenu pomerov, či už na strane maloletého dieťaťa alebo rodičov. Úlohou súdov pri rozhodovaní o zmene výživného je preto potrebné zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom a v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajúc z ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na zárobkové možnosti, schopnostiam a majetkové pomery rodičov.

16. Vo vzťahu k námietkam otca uvedených v odvolaní obsahovo posúdených ako námietky o nesprávnych skutkových záveroch prvoinštančného súdu (§ 365 ods.1 písm. f/ C.s.p.) na základe ktorých dospel k úvahe o potrebe zvýšenia vyživovacej povinnosti otca (v prípade maloletej C. s účinnosťou od 01.09.2019 na sumu 140 eur a od 01.09.2021 na sumu 180 eur mesačne, v prípade maloletého J. s účinnosťou od 01.09.2019 na sumu 120 eur mesačne, od ktorej úvahy sa odvíja i rozhodnutie o výške ročného výživného za obdobie od 01.09.2019 do 21.10.2021 pri oboch maloletých deťoch) odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 C.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal

do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo z prednesov účastníkov konania nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov konania, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z procesných ustanovení týkajúcich sa dokazovania. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov konania nevyplynuli, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal vykonanému dokazovaniu. Okolnosti namietané otcom v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie týkajúcou sa jednak určenia časového momentu zmeny pomerov odôvodňujúcej zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na obe maloleté deti, ako i výšky k momentu zmeny pomerov určeného výživného.

17. V prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca pre určenie výšky výživného z hľadiska reálne existujúcich odôvodnených potrieb oboch maloletých detí, ako aj z hľadiska schopností a možností ich rodičov, na výživu ktorých sú plne odkázané, a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov (§ 78 ods.1 Zákona o rodine) porovnal so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného v čase poslednej úpravy výživného na maloleté deti, t.j. v čase rozhodovania Okresného súdu Malacky, ktorý rozsudkom č.k. 8P/406/2014-96 zo dňa 01.03.2016 schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletej C. sumou 105 eur mesačne a na výživu maloletého J. sumou 95 eur mesačne, počnúc dňom 01.10.2014. Je treba prisvedčiť záveru súdu prvej inštancie v tom, že v priebehu konania na základe vykonaného dokazovania bol preukázaný zákonný predpoklad na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca, keďže v porovnaní s pomermi na strane rodičov a maloletých detí v čase posledného súdneho rozhodnutia, bola u oboch detí preukázaná k 01.09.2019 a u maloletej C. následne aj k 01.09.2021 podstatná zmena pomerov, vyplývajúca zo samotného uplynutia doby od poslednej úpravy výživného (s účinnosťou od 01.10.2014, ku ktorému momentu bola rozsudkom Okresného súdu Malacky, zo dňa 01.03.2016, č.k. 8P/406/2014-96, ustálená ostatná podstatná zmena pomerov na strane maloletých detí a aj oboch rodičov), z nárastu nákladov na uspokojovanie základných odôvodnených potrieb maloletých detí, meniacich sa vekom detí a aj prestupom maloletých detí na 2. stupeň základnej školy (deti boli k 01.09.2019 žiakmi 8. ročníka, resp. 5. ročníka základnej školy) a v prípade maloletej C. aj ďalším prechodom na strednú školu (k 01.09.2021). Vychádzajúc z všeobecne známej výšky životných nákladov maloletých detí v porovnateľnej situácii a veku podotýka, že výška zvýšeného výživného predstavuje v prípadoch oboch maloletých detí od 01.09.2019 iba náklady na ich stravu a v prípade maloletej C. od 01.09.2021 výlučne náklady na stravu počas školy a bývania na internáte (cca 100 eur mesačne), náklady na internát v sume 50 eur mesačne a ostatné náklady na školu (školské potreby, poplatky v škole, cestovné). Uvedené znamená, že na pleciah matky bolo v období od 01.09.2019 zabezpečenie ostatných nákladov súvisiacich s bývaním maloletých detí (náklady na energie a ostatné poplatky spojené s užívaním bytu), ošatením a obutím detí, zdravotnou starostlivosťou, zabezpečením hygienických potrieb detí a ich školských a mimoškolských aktivít, primeraného vreckového, v prípade maloletého C. aj ďalších nákladov na stravu súvisiacich s jeho zdravotným stavom (maloletému bola diagnostikovaná histamínová intolerancia a nutnosť úpravy stravy) a v prípade maloletej C. od 01.09.2021 aj nákladov na jej stravu počas pobytu v domácnosti matky. Pokiaľ ide o zistenú zmenu pomerov na strane matky (zvýšenie jej príjmu v porovnaní s ostatným rozhodnutím súdu), táto skutočnosť nemôže byť v kontexte zistených skutkových okolností dôvodom pre nezvýšenie výživného na obe maloleté deti. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na konkrétne skutkové okolnosti posudzovaného prípadu, vyplývajúceho z vykonaného dokazovania, s osobitným poukazom na postoj otca k plneniu si rodičovských povinností (dlhoročne prispievajúceho na výživu detí výlučne rozhodnutím súdu určeným výživným v nízkej výške), na to, že otec dlhodobo ponecháva osobnú a aj finančnú starostlivosť o obe deti takmer výlučne na matke a minimálne od roku 2014 dosahuje zo svojej pracovnej činnosti iba minimálny príjem, na nevyhnutné náklady, ktoré matka musí vynakladať na zabezpečenie bývania maloletých detí (splátky úveru, ktorým je zaťažený byt vo vlastníctve matky) a na rozsah a druh nákladov maloletých detí zabezpečovaných matkou.

18. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní dospel k správnym skutkovým zisteniam o zmene pomerov na strane otca, ktorému bol sice diagnostikovaný diabetes mellitus druhého typu, vo vzťahu ku ktorému však otec nepreukázal, že v dôsledku zmeny jeho zdravotného stavu by bola jeho pracovná schopnosť obmedzená. Pokiaľ ide o zárobkové a majetkové pomery na strane otca, odvolací súd sa plne stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, podrobne uvedenými v ods. 35-37 rozhodnutia majúc za to, že tento pri rozhodovaní správne prihliadal na dlhodobý postoj otca k zabezpečeniu vyživovacej povinnosti, na nemožnosť akceptovania tvrdení otca o tom, že nie je schopný si v mieste bydliska obstaráť pre neho vhodnú prácu a na skutočnosť, že aj v čase ostatného rozhodovania o výške výživného otec dosahoval iba minimálny príjem. Na základe uvedeného, zohľadňujúc, že v mieste bydliska otca sa nachádzajú pracovné ponuky, nevyžadujúce kvalifikáciu v tom - ktorom odbore a vyžadujúce základné vzdelanie a znalosť iba slovenského jazyka s príjmom cca 800 - 1 000 eur mesačne, správne pri rozhodovaní o návrhu matky vychádzal z takejto výšky potencionalneho príjmu otca. Pokiaľ otec poukazuje na zmenu pomerov na jeho strane pribudnutím ďalšej vyživovacej povinnosti k maloletej J. B., nar. XX.XX.XXXX treba uviesť, že vyživovacia povinnosť otca k tomuto maloletému dieťaťu v čase ostatného rozhodnutia súdu (v roku 2016) a aj v čase zistenej ostatnej podstatnej zmeny pomerov (01.10.2014) už trvala. Odvolací súd napokon zdôrazňuje, že otec k produkovaným tvrdeniam o nemožnosti sa zamestnať v mieste svojho bydliska a dosahovať primeraný príjem neoznačil a ani neprodukoval v konaní žiadne dôkazy aj napriek tomu, že procesná vyšetrovacia zásada nepredstavuje možnosť úplnej nečinnosti účastníkov konania, ktorí sú povinní aj v mimosporových konaniach úplne a pravdivo opísať skutkové okolnosti potrebné na rozhodnutie a označiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení. Podotýka, že pokiaľ otec v konaní nepreukázal žiadne zásadné obmedzenia brániace mu vo výkone práce, resp. vo výkone predmetu činností vydaného a aj naďalej trvajúceho živnostenského oprávnenia (a tieto neboli zistené ani dokazovaním vykonaným súdom prvej inštancie), má povinnosť dosahovať príjem vo výške, aby bol schopný pokryť svoju vyživovaciu povinnosť ku všetkým svojim deťom, ktoré sú na neho doposiaľ výživou odkázané, a to i na úkor svojich potrieb.

19. Na základe uvedeného odvolací súd v posudzovanej veci, v ktorej nie je viazaný rozsahom odvolania a ani jeho dôvodmi, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 2 C.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods.1 C.s.p., § 52 C.m.p.

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).